

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10315 - Biblioteques i Hemeroteques (Edat Contemporània)
Grup	Grup 1, 3S
Guia docent	B
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10315 - Biblioteques i Hemeroteques (Edat Contemporània)
Crèdits	1,2 de presencials (30 hores) 3,8 de no presencials (95 hores) 5 de totals (125 hores).
Grup	Grup 1, 3S (Campus Extens)
Període d'impartició	Tercer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Antoni Marimon Riutort	17:00h	18:00h	Dimarts	22/09/2014	28/07/2015	AC06
antoni.marimon@uib.es	10:00h	14:00h	Dilluns	22/09/2014	28/07/2015	AC06

Contextualització

En aquesta assignatura s'analitzen les principals col·leccions hemerogràfiques i bibliogràfiques de les illes Balears així com l'evolució històrica de la premsa i la seva importància com a patrimoni històric. També s'aporta la metodologia necessària per al seu estudi en si mateix o com a font per a la història i la història de l'art.

Requisits

Aquesta assignatura és recomanable per aquelles persones que, dins el marc del Màster de Patrimoni s'interessen pels aspectes més contemporanis, pels mitjans de comunicació i per l'evolució de la cultura i la societat contemporànies.

Recomanables

Són recomanables els graus o llicenciatures de lletres o de periodisme, comunicació o afins.

Competències

Aquesta assignatura permet assolir tot un conjunt de competències molt útils tant en l'àmbit del patrimoni històric i artístic com en el de la recerca històrica i dels mitjans de comunicació

Específiques

- * Coneixements especialitzats del patrimoni documental i bibliogràfic.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10315 - Biblioteques i Hemeroteques (Edat Contemporània)
Grup	Grup 1, 3S
Guia docent	B
Idioma	Català

- * Coneixements de mètodes, tècniques i instruments per a l'estudi i la investigació del patrimoni.
- * Capacitat per treballar en arxius, biblioteques i hemeroteques.
- * Habilitat per identificar i diagnosticar béns patrimonials.
- * Habilitat per manejar fonts documentals i bibliogràfiques.
- * Habilitat per a la recerca i la divulgació de fonts d'informació i documentació.

Genèriques

- * Capacitat d'analitzar, relacionar, interpretar, sintetitzar i expressar informació.
- * Capacitat per aplicar el coneixement teòric a la pràctica.
- * Habilitat per transmetre els coneixements adquirits.
- * Capacitat d'elaborar projectes i activitats.
- * Habilitat per utilitzar eines i tecnologies.
- * Habilitat per dissenyar activitats de gestió i difusió cultural.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Per assolir les competències abans esmentades és necessari conèixer, estudiar i reflexionar sobre els següents temes:

Continguts temàtics

Introducció. Introducció

I Introducció a la matèria i exposició de la dinàmica del curs

La premsa. la premsa

II La premsa com a producció cultural. Aproximacions metodològiques

Biblioteques. Biblioteques

III Les biblioteques a les illes Balears

Gestió. Gestió

IV la gestió del patrimoni hemerogràfic i bibliogràfic. Conservació i catalogació

Font. Font

V La premsa com font per a la història i la història de l'art. Models d'anàlisi del contingut.

Catàlegs. Catàlegs

VI Els catàlegs de premsa a les illes Balears, Catalunya i el País Valencià

història. història

L'evolució històrica de la premsa

-Els orígens a l'època de la il·lustració

-La premsa a l'època del reomanticisme i del liberalisme

-La premsa durant el Sexenni revolucionari

-La premsa republicana

-La premsa sota la Restauració

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10315 - Biblioteques i Hemeroteques (Edat Contemporània)
Grup	Grup 1, 3S
Guia docent	B
Idioma	Català

- La premsa de masses
- La premsa durant la Segona República
- Premsa i franquisme
- Premsa i Transició a la democràcia
- El cas específic de la premsa forana

Metodologia docent

Concreció de la dinàmica de les sessions i del treball no presencial

Volum de treball

Les classes són d'assistència obligatòria

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Explicació del preofessor	Grup gran (G)	Explicació dels temes II a VII Assoliment de les competències CE1, CE2, CE3,	12
Seminaris i tallers	Anàlisi de premsa	Grup mitjà (M)	Preparació per a la recerca en premsa Assoliment de les competències CE1, CE2, CE5, CE6, CG2, CG4, CG5	2
Seminaris i tallers	Debat	Grup mitjà (M)	Debat a classe de les lectures obligatòries Assoliment de les competències CE1, CE2, CG3, CG4, CG5	2
Seminaris i tallers	Taller de catalogació	Grup mitjà 2 (X)	Taller de catalogació de la premsa històrica Aconseguir les competències CE3, CE5, CG1	2
Tutories ECTS	Seguiment del Projecte	Grup petit (P)	Assoliment de les competències CE1, CE2, CE3 i CG CG1, CG2, CG 3, CG4 Revisió acurada dels objectius, metodologia i resultats del projecte	2
Avaluació	Exposició del projecte	Grup petit (P)	Exposà el projecte desenvolupat durant el curs en GP davant GG Assolir les competències CE1, CE5, CE6, Cg2, CG3, Cg4, Cg5	4
Altres	Sortida	Grup gran (G)	Visita a la Biblioteca Bartomeu March o a la Biblioteca del Parlament de les Illes Balears o a la Biblioteca de la Societat Arqueològica Lul·liana. Assolir les competències CE1 i CE2	6

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10315 - Biblioteques i Hemeroteques (Edat Contemporània)
Grup	Grup 1, 3S
Guia docent	B
Idioma	Català

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual amb la bibliografia recomanada	Estudi de la matèria	Estudi individual Assoliment de les competències CE1, CE2, i CG1	30
Estudi i treball autònom individual o en grup	Elaboració d'un projecte	Realitzar un projecte d'acord amb les normes del treball científic que aportin nous coneixements en l'àmbit de les hemeroteques i les biblioteques. Assolir les competències CE3, CE4, CE5, CE6 i CG1 i CG4.	65

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Són criteris generals d'avaluació els coneixements assolits de la matèria, la capacitat d'anàlisi i l'habilitat per transmetre els coneixements adquirits. La realització d'un projecte aportarà el gruix de la nota.

Exposició del projecte

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves orals (recuperable)
Descripció	Exposà el projecte desenvolupat durant el curs en GP davant GG Assolir les competències CE1, CE5, CE6, Cg2, CG3, Cg4, Cg5
Criteris d'avaluació	La capacitat d'anàlisi, i el plantejament adient d'hipòtesi. La capacitat per a transmetre els coneixements adquirits

Percentatge de la qualificació final: 100%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

Bibliografia bàsica:

- AMORÓS, José Luis; CANUT, María Luisa (2000): Maestras y libros (1850-1912). La primera Normal femenina de Baleares. Universitat de les Illes Balears / Escola Universitària

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10315 - Biblioteques i Hemeroteques (Edat Contemporània)
Grup	Grup 1, 3S
Guia docent	B
Idioma	Català

Alberta Jiménez / Institut Menorquí d'Estudis, Palma/Maó.

- CARRIÓ, Bartomeu (1995): «La premsa i el mallorquinisme polític a principis de segle». Estudis Baleàrics, Palma, número 51.
- CARRIÓN GÚTIEZ, Manuel (1987): Manual de bibliotecas. Pirámide, Madrid.
- COMPANYY, Arnau; SERRA, Sebastià (2007): «La premsa republicana a Mallorca durant la II República». Dins XXV Jornades d'Estudis Històrics Locals. La Segona República. Institut d'Estudis Baleàrics, Palma.
- COMPANYY MATAS, Arnau (1997): «La primera etapa de la premsa forana a Mallorca (1883-1936)». Dins Verguisme, anarquisme i espanyolisme. Noves recerques sobre el s. XX a Mallorca. Fundació Emili Darder, Palma.
- DIVERSOS AUTORS (1994): La biblioteca de la Universitat de Barcelona. Universitat de Barcelona, Barcelona.
- DIVERSOS AUTORS (2009): Els estudis i la premsa local al segle XXI, Institut d'estudis Baleàrics, Palma
- ESCOLAR, Hipólito (1984): Historia del libro. Pirámide, Madrid.
- ESCOLAR, H. (1985): Historia de las bibliotecas. Pirámide, Madrid.
- FONT I ROIG, Joan; SERRA BUSQUETS, Sebastià (1988): Foch y Fum. Ajuntament de Palma.
- GUILLAMET, Jaume (1993): La formació de la premsa moderna. Generalitat de Catalunya, Barcelona.
- HERAS PEDROSA, Carlos de las (2000): La prensa del Movimiento y su gestión publicitaria (1936-1984). Servicio de Publicaciones e Intercambio científico de la Universidad de Málaga, Málaga.
- POMAR, Jaume (1976): L'aventura de Nova Palma. Editorial Moll, Palma.
- PONS, Damià (1998): El diari «La Almudaina» en l'època de Miquel S. Oliver. Di7, Binissalem.
- SALAVERT, Vicente (1983): La biblioteca del Congreso de los Diputados: notas para su historia (1811-1936). Congreso de los Diputados, Madrid.
- SERRA BUSQUETS, Sebastià; COMPANYY MATEU, Arnau (coords.) (1994): XII Jornades d'Estudis Històrics Locals. La premsa, la ràdio i la televisió des d'una perspectiva històrica. Institut d'Estudis Baleàrics, Palma.
- COMPANYY MATAS, Arnau (1993): Catàleg de 100 anys de premsa diària de les Balears. Grup Serra / Sa Nostra, Palma.
- SANTACREU SOLER, José Miguel (1987): 150 anys de premsa a Alcoi. Centre Municipal de

Bibliografia complementària

Bibliografia d'ampliació:

- DIVERSOS AUTORS (1998): Relació de les publicacions periòdiques disponibles a la Biblioteca Municipal i a la Biblioteca Gabriel Llabrés. Ajuntament de Palma, Palma.
- LITTON, Gaston: (1974): La biblioteca especializada. Bowker, Buenos Aires, Argentina.
- MARIMON RIUTORT, Antoni (2001): «La premsa republicana mallorquina davant la qüestió regional/nacional (1895-1903)». Dins V Encontre d'Historiadors de la Comunicació. Aportacions de la comunicació a la comprensió i construcció de la història del segle XX. UIB / CEDOC / Sa Nostra.
- MATAS PASTOR, Joan Josep (2007): «El periodisme catòlic militant durant la Segona República a Mallorca: els casos del setmanari 'El Luchador' i la revista 'Excelsior'». Dins XXV Jornades d'Estudis Històrics Locals. La Segona República. Institut d'Estudis Baleàrics, Palma.
- OREA OREA, Luisa (ed.) (1996): Manual de biblioteconomía. Síntesis, Madrid. Cultura, Alcoi.
- SANTACREU SOLER, José Miguel (1987): 150 anys de premsa a Alcoi. Centre Municipal de

---

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10315 - Biblioteques i Hemeroteques (Edat Contemporània)
Grup	Grup 1, 3S
Guia docent	B
Idioma	Català

- SINOVA, J. (2006): La prensa en la Segunda República española. Historia de una libertad frustrada. Debate, Barcelona.

Recursos:

Premsahistorica.es

Altres recursos

Prensa Histórica, adreça electrònica del Ministeri de Cultura que inclou digitalitzades un gran nombre de publicacions.

